

KONSPEKT KATECHEZY
SOLIDARNI Z PRZEŚLADOWANYMI W SYRII

*klasy
ponadgimnazjalne*

*Autor:
ks. Piotr Pierchała*

Pomoc Kościołowi w Potrzebie
Warszawa 2015

Kontekst egzystencjalny bądź treściowy, do którego nawiązujemy:

Lekcja jest związana z przeżywanym w kościele, 8 listopada 2015 roku, VII Dniem Solidarności z Kościołem Prześladowanym. Ma uwrażliwić młodzież na to, że gdzieś na świecie żyją ich rówieśnicy, którzy cierpią z powodu prześladowań.

Cele katechetyczne-wymagania ogólne:

- Uwrażliwienie młodzieży na cierpienia wynikające z prześladowań Kościoła w różnych rejonach świata.
- Ukazanie sytuacji prześladowanego Kościoła w Syrii.
- Wprowadzenie uczniów w tematykę VII Dnia Solidarności z Kościołem Prześladowanym.

Treści nauczania-wymagania szczegółowe:

- Uczeń po lekcji określa skale zjawiska prześladowań w świecie.
- Po analizie teledysku Podaj im dłoń wyjaśnia jego przesłanie .
- Po wysłuchaniu wykładu nauczyciela przedstawia sytuację Kościoła prześladowanego w Syrii.
- Po spotkaniu uczeń staje w obronie osób prześladowanych przez konkretne formy pomocy im.
- Pisze listy w obronie chrześcijan do odpowiednich organów, zna zasady redagowania takich pism.
- Uczeń po przeczytaniu tekstu z Pisma Świętego Łk 21, 12 wie, że Pan Jezus zapowiadał uczniom prześladowania.
- Uczeń po lekcji podejmuje konkretne postanowienia, które są jego osobistym wkładem na rzecz Kościoła prześladowanego.
- Podaje przykłady jak dać świadectwo wiary dziś.
- Po lekcji uczeń podejmuje modlitwę w intencji Kościoła prześladowanego.

Metody:

- Elementy wykładu,

- Analiza utworu poetyckiego,
- Rozmowa kierowana,
- Dialog,
- Praca z tekstem,
- Redagowanie listu,
- Czytanie Słowa Bożego,

Organizacyjne formy pracy uczniów:

- Zbiorowa
- W grupach
- Indywidualna

Środki i pomoce dydaktyczne:

- Tablica, kreda, zeszyt ucznia,
- Pismo Święte
- Plakat informujący o Dniu Solidarności z Kościołem Prześladowanym
- Tekst litanii do świętych oraz tekst kolekty o męczennikach.
- Białe kartki papieru A4,
- Zasady tworzenia listów,

Literatura:

- Można zajrzeć na stronę <http://www.pkwp.org>

Zdania do zapisania:

- Uczniowie systematycznie podczas lekcji tworzą notatkę. W zeszycie może zależeć się list przygotowywany podczas lekcji.

Przebieg zajęć	Treści i zadania metodyczno-dydaktyczne	Pomoce dydaktyczne	Czas
Część wstępna	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel wraz z uczniami wchodzi do klasy. • Następuje sprawdzenie listy obecności. 	- Dziennik.	4 minuty
Modlitwa	<p>Po czynnościach wstępnych nauczyciel zaprasza młodzież do modlitwy. Przyjmujemy postawę stojącą. Nauczyciel wprowadza do modlitwy mówiąc o tym, że podczas dzisiejszej lekcji. Powiemy sobie o prześladowaniach Kościoła. Nawiązujemy do Dnia Solidarności z Kościołem Prześladowanym, który będzie obchodzony w Kościele polskim 8 listopada b.r. Zachęcamy młodzież do modlitwy za wszystkie osoby, które cierpią prześladowania, zwłaszcza za ich rówieśników, którzy nie mogą swobodnie wyznawać swojej wiary.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach modlitwy odczytujemy wezwania z litanii do wszystkich świętych odnoszące się do męczenników. Można wybrać kilka bardziej znanych uczniom. Modlitwę może poprowadzić wybrany uczeń. 	- Wydruk litanii do świętych – Załącznik 1	4 minuty
Wprowadzenie w temat zajęć	<p>Na początku lekcji czytamy fragment raportu o prześladowaniach chrześcijan: Prześladowani i zapomniani, który mówi o brutalnych prześladowaniach chrześcijan oraz podaje skale tego zjawiska w świecie. Nauczyciel uświadamia młodzieży, że choć żyjemy w XXI wieku to ciągle spotykamy się z ograniczaniem wolności człowieka. Międzynarodowe raporty podkreślają jak wielu ludzi jest prześladowanych z powodu wyznawania swojej wiary. Nauczyciel zaznacza, że są na świecie nasi bracia chrześcijanie, którzy są prześladowani a nawet giną za wiarę w Jezusa.</p>	- Fragment raportu o prześladowaniach chrześcijan, - Załącznik 2	6 minut
Podaj im dłoń	<p>Zapraszamy młodzież do wysłuchania teledysku: Podaj im dłoń, w wykonaniu Beaty Bednarz, który został przygotowany i nagrany w 2009 r. z okazji Dnia Modlitwy za Prześladowany Kościół. Towarzyszy jej poruszający teledysk z ujęciami osób prześladowanych za wiarę w Jezusa</p>	Komputer, teledysk, http://www.gpch.pl/filmy/169-teledysk-podaj-im-dlon Załącznik 3	6 minut

	<p>w wielu różnych krajach świata. Jeżeli nie mamy dostępu do Internetu możemy użyć zapisu tekstu. Po wysłuchaniu lub przeczytaniu tekstu nauczyciel stawia pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komu mamy podać dłoń? • Co możesz powiedzieć o prześladowanych na podstawie tego teledysku? • Jakich przeciwstawień używa autor w ostatniej zwrotce piosenki? • Jakie przesłanie płynie z tego utworu? Jakie pytanie stawia nam autor? 		
Sytuacja chrześcijan w Syrii	Następnie nauczyciel stara się zapoznać uczniów z sytuacją Kościoła Prześladowanego w Syrii. W krótkim wykładzie przedstawia sytuację Kościoła syryjskiego. W tym celu można skorzystać z tekstu opisu przygotowanego przez Kirche in Not.	- Teksty opisujące sytuację chrześcijan w Syrii. Załącznik 4.	6 minut
Czy słyszysz ten głos? – pomóż!!!	<p>Po wykładzie nauczyciel wraca do przesłania płynącego z wysłuchanego teledysku i prosi uczniów by odpowiedzieli sobie na pytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy my słyszymy ten głos? <p>Następnie proponuje uczniom by podjęli konkretne działania w celu pomocy prześladowanym chrześcijanom. Wśród wielu form pomocy, o których należy powiedzieć młodzieży zatrzymujemy się nad jedną a mianowicie nad przygotowaniem listów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawiciela Syrii przy ONZ • ambasadora Syrii w Polsce • do przywódcy Syrii <p>W listach należy wyrazić swój sprzeciw wobec prześladowania chrześcijan. W klasach z rozszerzonym językiem obcym można przygotować listy w języku obcym. Warunkiem jest znajomość tego języka przez katechetę lub współpraca z nauczycielem języka obcego.</p>	Kartki papieru A 4, zasady tworzenia listów - Załącznik 5, długopis.	10 minut
Spotkanie ze Słowem Bożym	Na zakończenie nauczyciel otwiera Pismo święte i odczytuje fragment z Ewangelii świętego Łukasza 21, 12. Na czas czytania Słowa Bożego uczniowie wstają, można zapalić świecę. Nauczyciel podkreśla, że Pan Jezus przewidział, iż z powodu jego imienia chrześcijanie na świecie będą prześladowani. To właśnie zapewne dodaje otuchy prześladowanym i wzywa	Pismo święte, świeca Załącznik 6	2 minut

	nas do mężnego wyznania wiary.		
Wezwani jesteśmy do świadectwa	Uczniowie w dyskusji wymieniają sposoby jak dziś oni w szkole mogliby dać świadectwo wiary. Zachęcamy ich do przyjęcia takich postaw.		5 minut
Modlitwa na zakończenie	Na zakończenie możemy odmówić Kolektę o męczennikach prosząc ich by orędowali za tymi, którzy cierpią prześladowania.	Tekst kolekty o męczennikach. Załącznik 7.	2 minuty.

Załączniki:

Załącznik 1

Męczennicy

Święty Szczepanie, módl się za nami.
Święty Ignacy Antiocheński, módl się za nami.
Święty Polikarpie, módl się za nami.
Święty Justynie, módl się za nami.
Święty Wawrzyńcze, módl się za nami.
Święty Cyprianie, módl się za nami.
Święty Bonifacy, módl się za nami.
Święty Wojciechu, módl się za nami.
Święty Stanisławie, módl się za nami.
Święty Tomaszu Becket, módl się za nami.
Święci Janie i Tomaszu z Anglii, módlcie się za nami.
Święty Pawle z Japonii, módl się za nami.
Święci Izaaku i Janie z Ameryki, módlcie się za nami.
Święty Piotrze z Polinezji, módl się za nami.
Święty Karolu z Ugandy, módl się za nami.
Święte Perpetuo i Felicyto, módlcie się za nami.
Święta Agnieszko, módl się za nami.
Święta Mario Goretti, módl się za nami.
Wszyscy święci Męczennicy, módlcie się za nami.

Załącznik 2

Prześladowani i zapomniani - raport o prześladowaniach chrześcijan

Co 5 minut ginie jeden chrześcijanin, rocznie - 105 000. Brutalnie prześladowanych jest 200 mln wyznawców Chrystusa, w ponad 70 krajach świata łamie się prawo do wolności religijnej a 350 mln chrześcijan poddawanych jest różnym formom dyskryminacji – alarmuje papieska organizacja Pomoc Kościołowi w Potrzebie. Jej doroczny raport na temat prześladowań zwraca szczególną uwagę na exodus chrześcijan z krajów Bliskiego Wschodu.

<http://e-sancti.net/zycie-kosciola/wiesci-ze-swiata/kosciol-przesladowany>

Załącznik 3

Beata Bednarz - Podaj im dłoń

Z poza więziennych krat ,
ze spalonych domów,
płynnie cicha pieśń niewinnej krwi.
Łagodna jak szum niedołamanej trzciny .
Draży skałę kamiennych serc

Ref:

Czy słyszysz ten głos .
Czy słyszysz ten głos
Czy słyszysz ten głos
Czy słyszysz ten głos
Sierot płacz i wdów
skargę wypędzonych
czy widzisz ból ich świeżych ran?
uciskani są wciąż prześladowani
ale błogosławią ,wybaczą
modlą się za cały świat za cały świat .

Z poza więziennych krat
z ruin kościołów płynie cicha
pieśń niewinnej krwi.
Pełna miłości dla prześladowców
i pełna odwagi w oblicza zła.

Czy słyszysz ten głos
Czy słyszysz ten głos
Czy słyszysz ten głos
Czy słyszysz ten głos
Wołanie tych co giną
za wiarę w Jezusa odchodzą
wpatrzeni w jego twarz.
Miłość i nadzieja oświecla
mrok cierpienia
oni czekają na twej modlitwy dar.
Na modlitwy dar na twoją dłoń.
Podaj im swoją dłoń - Modlitwy ...

Uciskani lecz nie zrozpaczeni
prześladowani lecz nie opuszczeni
powaleni lecz niepokonani
Uciskani lecz nie zrozpaczeni
prześladowani lecz nie opuszczeni
powaleni lecz niepokonani
Podaj im swoją dłoń – Modlitwy...

Załącznik 4

Syria

Ludność: 20 766 000

Religie:

- muzułmanie 92,8 %
- chrześcijanie 5,2 %
- bezwyznaniowcy 2 %

Krwawa wojna domowa

Syria to jedno z najcenniejszych miejsc dla chrześcijaństwa. Jesteśmy tam obecni niemal od samego początku powstania chrześcijaństwa. To tereny nawrócenia i działalności św. Pawła. Damaszek do dziś jest miejscem, gdzie obecna jest jedna z największych wspólnot chrześcijańskich.

Dziś Syria to miejsce prawdziwego dramatu chrześcijan. Na kanwie tzw. Arabskiej Wiosny, nazywanej przez katolickich biskupów Chrześcijańską Zimą bądź Morderczą Ekonomią dokonuje się tam krwawe prześladowanie chrześcijan i wszystkich, którzy nie zgadzają się na kalifat. Od stycznia 2011 roku, kiedy rozpoczęły się protesty przeciwko rządowi, które z biegiem czasu przerodziły się w wojnę domową nadal nie widać końca tego konfliktu. Całą sytuację skomplikowało tzw. Państwo Islamskie, które w czerwcu 2014 roku zajęło część terytorium Syrii i Iraku. Dziś widzimy że to co dokonało się w Iraku w roku 2003 i wybuchy Arabskiej Wiosny w kolejnych państwach arabskich, doprowadziło do wyzwolenia się radykalnych ugrupowań wojującego islamu – terroryzmu, który zagraża nie tylko mniejszościom religijnym w tamtych krajach, ale również porządkowi na całym świecie.

Arcybiskup Damaszku, Samir Nassar, przekazał Pomocy Kościołowi w Potrzebie bilans dotychczasowych działań wojennych w Syrii. Oto on:

- 4 z 5 Syryjczyków żyje poniżej granicy ubóstwa.
- liczba uchodźców wewnątrz Syrii, jak i poza to 12 mln.
- 5,6 mln dzieci zostało dotknięte przez wojnę a trzy miliony nie ma możliwości uczęszczania do szkoły.
- Ponad 2 miliony domów zostało zniszczonych lub uszkodzonych.
- 6,2 mln Syryjczyków ma problemy ze znalezieniem jedzenia.
- 300 000 osób, które zostały ranne podczas wojny zmarło w ciągu kolejnych dni z powodu braku opieki medycznej, ucieczki lekarzy i braku leków. Liczba ta przekracza liczbę ofiar (220 000).
- 91 kościołów i 1400 meczetów zostało zburzonych.

Wszystkie te dane mają charakter tymczasowy, bo wojna trwa i nie widać jej końca. Na poziomie duszpasterskim występuje spadek praktyk religijnych nawet o 60%. W 2011 r. w statystycznej parafii było 35 chrztów, a w 2014 tylko 6.

Strach, przemoc i nietolerancja przyspieszają ucieczkę, nawet jeśli oznacza to śmierć, w poszukiwaniu jakiegokolwiek odwrotu od tego piekła.

W obliczu tej tragedii, lokalny Kościół podejmuje wyzwania aby przychodzić ludziom z pomocą. Na przykładzie Damaszku i przedmieści możemy pokazać że zostało tam ustanowionych siedem komitetów opieki społecznej. Te komitety sporządzają listę potrzeb i dyskretnie zapewnią dystrybucję środków, aby uszanować anonimowość ubogich. Jest to wspaniała inicjatywa solidarności z biednymi uchodźcami. Dwa zespoły zapewnią lekcje w małych grupach i opiekę nad przewlekle chorymi i osobami starszymi.

Dzięki bohaterskim kapłanom w dwóch dzielnicach, rozpoczęto budowę suterenu i pomieszczenia dla odprawiania nabożeństw. Katedra jest daleko od wiernych, więc została przeniesiona, aby być blisko ludzi. Gdy kościoły są zniszczone wierni są rozproszeni. Chrześcijanie, mimo zagrożenia zaczęli budowę dwóch małych kaplic. Każda osoba, daje to, co może dać, aby wspomóc to dzieło. Niektórzy modlą się na różańcu w tej intencji.

Uczucie radości i nadziei przenika ich serca i umysły. Jedna z kaplic poświęcona będzie Męczennikom Damaszku. Prawdą jest, że te projekty nie mogłyby być realizowane bez wsparcia finansowego z zewnątrz, ale fakt, że wierni gromadzą się wokół tych inicjatyw w tych bolesnych dniach, stanowi samą w sobie chrześcijańską nadzieję i duchowe odrodzenie.

Podobne inicjatywy mają miejsce w pozostałych dużych miastach i skupiskach ludzi. W Homs cały czas są między innymi obecne Siostry Dobrego Pasterza, które niosą pomoc ludziom poszkodowanym w wojnie. To wokół klasztorów, parafii, kościołów gromadzą się chrześcijanie, ponieważ wiedzą że dopóki one funkcjonują jest dla nich nadzieja i wsparcie, które przychodzi z zewnątrz. To od nas zależy czy tamtejsi księża, siostry i bracia zakonni będą mieli co rozdawać potrzebującym.

SYRIA

Konstytucja z 1973 r. stwierdza, że islamskie prawo jest jednym ze źródeł ustawodawstwa, a głowa państwa musi być muzułmaninem. Ale islam nie jest religią państwową, a Konstytucja zapewnia uznanie innych religii oraz wolność wiary i kultu. Partia Baath, rządząca w Syrii od 1963 r., działa twardo przeciw opozycjom i kontroluje różne wspólnoty religijne, zarówno należące do większości islamskich sunnitów jak do niemuzułmańskich mniejszości. Co do ostatecznych wyborów między obecnym ustrojem a ewentualną integralistyczną muzułmańską alternatywą jest złożony. Uważając polityczny islam za zagrożenie jego stabilności, rząd powierza służbom bezpieczeństwa zadanie czuwania nad treścią mów głoszonych w meczetach.

Chrześcijanie

Wspólnoty chrześcijańskie korzystają z większej swobody wznoszenia miejsc kultu, otrzymując często od państwa materiały budowlane, oraz organizowania religijnej działalności. Księża są zwolnieni ze służby wojskowej, nie ma też przeszkód przy umieszczaniu ich w diecezjach. Istnieją jednak problemy z cenzurą prasy religijnej, które dotyczą zresztą także muzułmanów, oraz związane z upaństwowionymi w 1967 r. chrześcijańskimi szkołami. Boże Narodzenie i Wielkanoc uważane są za święta urzędowe, a środki masowego przekazu transmitują obchody religijne.

Pod koniec marca 2006 r. arcybiskup melchita z Aleppo stwierdził przy okazji jednej ze swoich wizyt w centralnej siedzibie "Pomocy Kościołowi w Potrzebie", że także syryjski Kościół cierpi z powodu fundamentalizmu i przemocy: "To dlatego tak potrzebny jest dialog, zarówno międzyreligijny jak ekumeniczny". Ks. Jean-Clément Jeanbart wyraził swoje życzenie utworzenia w jego diecezji centrum na rzecz dialogu i pojednania.

Arabska grupa do spraw międzyreligijnego dialogu, ze swojej strony, w nadanym tego samego dnia komunikacie stwierdziła "potrzebę podążania ścieżką dialogu, jedyną drogą będącą w stanie oczyścić serca i nakreślić plan dla przyszłości regionu". Grupa wystąpiła z prośbą, by nie mówiono o tych różnicach postrzegania, które nie mogą pomóc istnieniu obok siebie muzułmanów i chrześcijan w Syrii, oraz podziękowała syryjskiemu rządowi za przedsięwzięte środki ostrożności "które oszczędziły przemocy i nienawiści". Rzeczywiście w Syrii, zaznaczył się niemal zupełny brak agresywnych reakcji na przemówienie papieża.

Na froncie islamsko-chrześcijańskiego dialogu zaznaczają się słowa Wielkiego muftiego Hassouna, z 19 września 2006 r., w których wezwał do rozumienia ostatnich stanowisk Stolicy Apostolskiej w sprawie "przypadku Ratyzbony", wyrażonych przez samego papieża oraz przez sekretarza państwa watykańskiego jako wyrazu "dobrej intencji królującej w sercach braci chrześcijan". "Dezaprobatą papieża Benedykta XVI i jego rozgoryczenie po zaistniałych reakcjach są dla nas więcej niż "przeproszeniem" i oznaką wielkiego szacunku w stosunku do świata islamu".

Muzułmanie

Po dwóch latach ciszy, ruchy opozycji powołały do życia w marcu 2006 r. "Front ocalenia narodowego", gdzie obok Braci muzułmanów znaleźli się liberałowie, komuniści oraz Kurdowie. Szef organizacji, Ali Saadeddin al-Bayanouni, jest pewny, że "islamska fala", która uwidoczniła się w egipskim i palestyńskim głosowaniu, dałaby się odczuć także w ewentualnych wyborach w Damaszku. Bayanouni mówił o swoim ruchu jako o "umiarkowanych", wykluczając zamiar uczynienia z Syrii państwa rządzonego przez islamskie prawo.

W marcu 2006 r. syryjski rząd zniósł nałożony na imamów w 1963 r. w momencie zwycięstwa świeckiej partii Baath zakaz chodzenia do więzień w celu mówienia żołnierzom o religii. Decyzja rządu wydaje się być odpowiedzią dla przywódców Braci muzułmanów, którzy są przekonani o swojej możliwości dojścia do władzy w Syrii, w przypadku upadku reżimu Bashara al-Assada i wynikających z tego wolnych wyborów. Zarówno minister obrony, generał Hassan Turkmani, jak dowódca wojska generał Ali Habib, rzeczywiście rozmawiali o włączeniu religii do nauczania w programie studiów Akademii Wojskowej, jako o "odpowiedzi na głód Boga w koszarach", ale poproszono wojskowych o odrzucenie wszelkich form fundamentalizmu religijnego", mogącego źle wpłynąć na istnienie obok siebie oraz wzajemny szacunek. Okazją do wystąpienia obu przedstawicieli wojska stało się spotkanie okrągłego stołu na temat: "Syria wobec międzynarodowych wyzwań", zorganizowane w Damaszku z uczestnictwem grekomelchickiego biskupa Isidore Batikha, byłego wikariusza patriarchalnego Damaszku, który poprosił o "zastosowanie prawa wzajemności między chrześcijanami i muzułmanami" oraz wielkiego mufti Syrii, szejka Ahmada Hassouna, który podkreślił "fundamentalną rolę religii w walce z laicyzmem i sekularyzmem". Także obaj generałowie wskazali żołnierzom na potrzebę odzyskania ponadczasowych wartości religii, ponieważ "społeczeństwo pozbawione Boga, wejdzie w konflikt z historią i społeczeństwem".

Zaniepokojony o przywódców opozycji ze strony Braci muzułmanów, Bashar al-Assad wydaje się naprawdę zaangażowany w pogłębianie "świeckiego" charakteru syryjskiego ustroju.

W syryjskiej prasie w lipcu 2006 r., obszerne miejsce zajmuje problem stosunków pomiędzy "wspólnotą świecką" i "religijną", po opublikowaniu apelu 39 imamów żądających od prezydenta Assada wykonywania jego określonej przez konstytucję roli po to, by zatrzymać "jadowitą kampanię" przeciwko nauczaniu religii w klasach początkowych w szkołach publicznych, uważając, że taki wybór ma na celu "przekształcenie społeczeństwa w społeczeństwo świeckie według wzorca pozbawiającego kraj wartości, które wpoiili i żyli nimi ojcowie". Minister spraw religijnych w Syrii skrytykował owych imamów, twierdząc, że chodzi o spisek przeciwko świeckiej wizji państwa: "chcą postępować za przykładem fundamentalistów z Afganistanu i Somalii, powiedział Mohammad Ziad al-Ayoubi, wkradając się do dusz obywateli i traktując religię instrumentalnie". 6 lipca rządowy dziennik al-Thawra poruszył temat ryzyka zagrażającego Syrii: przekształcenia świeckiego państwa w kraj rządzony przez sharię. Podkreślając, że wiele restauracji zabroniło picia napojów alkoholowych, i że wzrasta liczba kobiet noszących czador, al-Thawra zaapelował o stworzenie frontu obrony świeckiego państwa.

W styczniu 2007 r. rząd zezwolił tzw. Qubaisiyyat na grupy nauczania zarezerwowane dla kobiet. Do tej pory takie grupy zaangażowanych na poziomie religijnym kobiet odbywały spotkania w miejscach prywatnych. Niektórzy obserwatorzy zinterpretowali pozwolenie jako podstęp po to, by lepiej kontrolować owe grupy.

14 maja 2007 r. dziennikarz Adel Mahfoudh został skazany na sześć miesięcy więzienia. 7 lutego 2006 r. aresztowano go po raz pierwszy za opublikowanie artykułu, w którym opowiadał się za potrzebą dialogu pomiędzy muzułmanami i autorami opublikowanych w duńskim dzienniku Jyllands-Posten satyrycznych rysunków na temat Mahometa. Mahfoudh został zwolniony za kaucją, następnie aresztowany i w ciągu roku ponownie zwolniony.

W jednym z artykułów opublikowanych przez Królestwo (nr. 6/2006) analizuje się około pięćdziesiąt podręczników do nauczania religii, chrześcijańskiej i muzułmańskiej w dwunastu stopniach szkoły podstawowej i średniej w Syrii. Sondaż - przeprowadzony przez kanadyjską badaczkę Monique Cardinal, doktora islamologii na Uniwersytecie Laval, w Kebeku - uwidacznia silny ślad po bezwzględnej kontroli państwa nad programami i testami szkolnymi. W rozdziałach poświęconych męczeństwu w chrześcijańskim programie ósmej i dziesiątej klasy przytacza się słowa zmarłego syryjskiego prezydenta Hafeza al-Assada razem z tekstami o męczeństwie w Biblii, aby zaświadczyć, jak ważne jest poświęcenie własnego życia w obronie ojczyzny. Chrześcijański podręcznik do ósmej klasy ukazuje nawet przykład libańskiej kamikadze, która w 1985 r. w południowym Libanie wysadziła się w powietrze przed konwojem wojsk izraelskich. W czwartej klasie muzułmanie poznają dwa powody usprawiedliwiające dżihad: obrona świętych rzeczy islamu oraz wygnanie uzurpatorskiego wroga z Palestyny. Równolegle chrześcijański program drugiej klasy szkoły średniej podkreśla rolę, jaką odgrywa narodowy Kościół w popieraniu arabskiego społeczeństwa w walce przeciw "zbrodniczemu syjonizmowi".

Załącznik 5

Jak pisać do władz?

- Pisz we własnym imieniu. Nie powołuj się na żadne organizacje, gdyż to może być wykorzystane przeciw więzionej osobie.
- Pisz zwięźle. Bądź uprzejmy, reprezentujesz Jezusa Chrystusa.
- Nie pisz o polityce ani nie krytykuj rządu w sprawach innych niż łamanie praw człowieka.
- Wyraż ogólnie swoją troskę o prześladowanych wierzących.
- Wyraż szczególne zainteresowanie sytuacją konkretnego więźnia lub więźniów.
- Tam, gdzie to możliwe, podaj imiona i nazwiska więzionych chrześcijan oraz miejscowość pochodzenia.
- Napisz, że się o nich martwisz (może byli bici lub torturowani).
- Napisz, czego byś oczekiwał (zwolnienia więźnia, lepszej opieki medycznej, itp.).
- Powstrzymaj się od pouczania ich lub cytowania fragmentów z Biblii.
- Nie zapomnij z góry podziękować za pozytywne działania w tej sprawie.

Załącznik 6

Lecz przed tym wszystkim podniosą na was ręce i będą was prześladować. Wydadzą was do synagog i do więzień oraz z powodu mojego imienia wlec was będą do królów i namiestników.

(Ew. Łukasza 21,12, Biblia Tysiąclecia)

Załącznik 7

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty dałeś (...) Twoim męczennikom udział w męce Chrystusa, † wspomóż swoją łaską naszą słabość, * abyśmy, naśladowując męczenników, którzy nie wahali się umrzeć za Ciebie, odważnie wyznawali Cię naszym życiem. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje, i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.